

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Соціальна робота. Соціальна реабілітація» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю І10 «Соціальна робота та консультування» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»

В умовах сучасного українського суспільства, яке зазнає значних трансформацій, питання соціальної адаптації різних категорій населення набуває особливої ваги. Соціальна адаптація як технологія соціальної роботи стає одним із ключових інструментів подолання кризових явищ та забезпечення соціального добробуту громадян. У зв'язку з цим освітньо-наукова програма (ОНП) «Соціальна робота. Соціальна реабілітація», що реалізується у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», представляє значний інтерес з точки зору підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно застосовувати сучасні технології соціальної адаптації.

Рецензована ОНП має обсяг 120 кредитів ЄКТС та розрахована на 1 рік 10 місяців (денна форма навчання) або 2 роки (заочна форма навчання). Програма орієнтована на підготовку магістрів, які володіють сучасними знаннями та навичками у сфері соціальної роботи та соціальної реабілітації, зокрема технологіями соціальної адаптації.

Мета програми сформульована чітко і відповідає сучасним викликам: підготовка фахівців, здатних аналізувати й розв'язувати складні задачі у сфері соціальної підтримки населення, впроваджувати технології відновлення, адаптації та ресоціалізації осіб і груп для підвищення їхньої якості життя.

Структура ОНП є збалансованою та логічно побудованою. Обов'язкові компоненти (88 кредитів ЄКТС) включають:

- цикл загальної наукової підготовки (12 кредитів)
- цикл професійної підготовки (56 кредитів)
- цикл наукових досліджень (7 кредитів)
- дослідницьку підготовку (13 кредитів)

Вибіркові компоненти (32 кредити) дозволяють здобувачам сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

Позитивної оцінки заслуговують такі аспекти програми:

1. Фокус на соціальній адаптації як технології соціальної роботи:
 - Дисципліна "Ресоціалізація, соціальна реабілітація дорослих та соціальна корекція" забезпечує формування професійних компетентностей у сфері соціальної адаптації
 - Дисципліна "Соціальна інклюзія дорослих і соціальна реабілітація для людей з ООП" висвітлює специфіку адаптаційних процесів для осіб з особливими освітніми потребами
2. Практична спрямованість:
 - Навчальна (клінічна) практика (3 кредити)
 - Науково-дослідна практика (3 кредити)

- Виконання та захист курсової та кваліфікаційної робіт (10 кредитів)
3. Міждисциплінарний підхід:

- Поєднання медико-біологічних, психологічних, педагогічних та соціальних аспектів реабілітації та адаптації

- Інтеграція теоретичних знань з практичними навичками

ОНП відображає сучасні підходи до розуміння соціальної адаптації як багаторівневого та багатоаспектного процесу.

В програмі передбачено вивчення:

- різних рівнів соціальної адаптації (індивідуальний, груповий, інституційний)

- різноманітних форм соціальної адаптації (професійна, соціально-психологічна, культурна, освітня)

- методів і технологій сприяння адаптаційним процесам у різних категорій клієнтів

Особливо актуальним є включення компонентів, спрямованих на роботу з:

- внутрішньо переміщеними особами
- ветеранами бойових дій
- особами з інвалідністю
- особами, які повернулися з місць позбавлення волі
- іншими вразливими категоріями населення

Рекомендації щодо вдосконалення освітньо-наукової програми

Для посилення складової соціальної адаптації як технології соціальної роботи рекомендую:

1. Розширити спектр дисциплін, присвячених технологіям соціальної адаптації:

- Запровадити окрему дисципліну "Технології соціальної адаптації в соціальній роботі", яка б систематизувала знання про різні форми, рівні та методи адаптаційної роботи

- Включити дисципліну "Кризова інтервенція та адаптація в умовах надзвичайних ситуацій", що особливо актуально в сучасних умовах

2. Посилити практичний компонент:

- Збільшити кількість кредитів на практичну підготовку.
- Розширити перелік баз практики, включивши центри соціально-психологічної адаптації для ветеранів, центри для ВПО, інклюзивно-ресурсні центри.

3. Деталізувати програмні результати навчання:

- Чіткіше визначити результати навчання, пов'язані з опануванням конкретних технологій соціальної адаптації.

- Додати програмні результати, орієнтовані на формування здатності розробляти індивідуальні програми соціальної адаптації для різних категорій клієнтів.

4. Впровадити сучасні інноваційні підходи до адаптаційної роботи:

- Включити вивчення цифрових технологій у соціальній адаптації.
- Приділити увагу арт-терапевтичним та іншим креативним методам сприяння адаптаційним процесам.

5. **Розвивати міжнародне співробітництво:**

- Забезпечити можливість стажування студентів у зарубіжних реабілітаційних центрах для вивчення передового досвіду.
- Залучати міжнародних експертів для проведення тренінгів з інноваційних методів соціальної адаптації.

Освітньо-наукова програма «Соціальна робота. Соціальна реабілітація» ДЗВО «Університет менеджменту освіти» є актуальною, структурованою та практико-орієнтованою. Вона забезпечує комплексну підготовку фахівців, здатних ефективно застосовувати технології соціальної адаптації у професійній діяльності.

Програма відповідає сучасним вимогам до підготовки магістрів з соціальної роботи та сприяє формуванню необхідних компетентностей для роботи з різними категоріями клієнтів у змінюваних соціальних умовах.

З урахуванням наданих рекомендацій, які спрямовані на посилення компоненту соціальної адаптації як ключової технології соціальної роботи, програма може стати ще більш ефективним інструментом підготовки затребуваних фахівців у галузі соціальної роботи.

Рекомендую освітньо-наукову програму «Соціальна робота. Соціальна реабілітація» до акредитації та подальшого впровадження.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри соціальної роботи
та освітніх і педагогічних наук

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Тамара ЯНЧЕНКО

